

KOMITESAK - KOMMUNALKOMITEEN

HØRINGSUTTALELSE TIL JORDBRUKSOPPGJØRET 2010

Innledning

Landbruket har fortsatt en sterk og viktig posisjon i Oppland. Alle regionene i Oppland har en større andel av jord- og skogbruksarbeidsplasser enn gjennomsnitt for landet. Jord og skogbruk står for ca. 7 prosent av sysselsettingen i fylket, i enkelte områder en enda større andel. En ytterligere nedgang i produksjonseenheter vil derfor ha store konsekvenser for produksjonsmiljø, arbeidsplasser og bosetting. Matproduksjon basert på grovfor og beite preger landbruket i Oppland og hoveddelen av arealene brukes til produksjon av mjølk og kjøtt.

Ringvirkningseffekten av landbruket er svært stor, og ei sterk landbruksnæring har en særlig betydning for:

- bosetting i hele fylket
- reiseliv/turistnæring
- transportnæring
- kulturlandskapet
- næringsmiddelindustri

I gjeldende landbrukspolitikk er det et viktig mål å sikre grunnlaget for et aktivt landbruk over hele landet. Oppland fylkeskommune støtter dette og vil peke på at de ulike ordningene innenfor jordbruksoppgjøret må legge dette til grunn. For dårlig inntjening er likevel den største utfordringa næringa står overfor.

Status for landbruket i Oppland

Jordbruket i Oppland opplever en sterk nedgang i antall utøvere. Mye av nedgangen skyldes en naturlig strukturrasjonalisering som ikke styres regionalt. Nye generasjoner med ønske om mer fritid, større effektivitet og bedre inntjening gjør at små enheter samles i større, og at samarbeidsløsninger blir mer aktuelle. Dette frigjør både bygningsmasse og areal som ikke blir fullt utnyttet. I dette ligger det muligheter som Opplandslandbruket i større grad må kunne utnytte. Oppland fylkeskommune mener at jordbruksoppgjøret må legge til rette for å kunne øke produksjonen der dette er mulig. Det vil også gi muligheter for å øke sjølforsyningsgraden, noe vi ser på som viktig også i en internasjonal sammenheng.

Politisk målsetting i Oppland

Oppland fylkeskommune understreker at den helhetlige landbrukspolitikken må videreføres og at distriktsprofilen i jordbruksoppgjøret minst må være på dagens nivå, helst forbedres.

Det tradisjonelle og matproduserende landbruket må være bærebjelken i landbrukspolitikken framover. Bare sterke produksjonsmiljøer innafor mjølk-, kjøtt-, korn- plante- og grønnsakproduksjon gir muligheter for ei næring tufta på primærkunnskap, og der bevaring av kulturlandskap, bosetting og vedlikehold av utmarka er viktige ringvirkninger. Produksjonsmiljøene må opprettholdes, og *heltidsbonden* bør fortsatt være hovedaktøren i næringa.

Tilleggs- og nisjenæringer er også viktige, og gir verdifull merverdi for landbruket og mangfold i distriktspolitikken.

Opplandsjordbruket må gis bedre finansieringsordninger for ombygging og nybygging av driftsbygninger. Oppgjøret må stimuleres til å øke de dyrkede arealene og tilrettelegge for ordninger for økt bruk av utmarka til beite.

Anbefaling

Oppland fylkekommune anbefaler at jordbruksoppgjøret 2010 prioriterer økonomi og bedre inntjening og at dette i hovedsak skjer gjennom budsjettmidlene. Oppgjøret må gi grunnlag for bevaring av sterke produksjonsmiljøer, og for at statusen til næringa heves. Oppgjøret må ha vederlag for utført arbeid som målsetting, på linje med andre deler av arbeidslivet. Derfor må dette oppgjøret løfte inntjeninga i landbruket og bidra til å redusere etterslepet i forhold til andre næringer.

I tillegg forventer Oppland fylkekommune at jordbruksoppgjøret 2010:

- bidrar til økt sjølforsyning av jordbruksprodukter
- gir muligheter for økt kompetanse, videre- og etterutdanning innenfor landbruket
- viderefører prinsippet om at tradisjonelt landbruk er bærebjelken i landbrukspolitikken
- legger til rette for å bevare miljøvennlige produksjonsmiljøer.
- ivaretar det varierte opplandslandbruket gjennom fortsatt bruk av differensierte virkemidler

Representantene **Einar Ellefsrud** og **Marianne Dæhlen** (begge Frp) tok dissens på to av formuleringene i uttalelsen:

- Side 2, 1. avsnitt, siste setning: "og *heltidsbonden* bør fortsatt være hovedaktøren i næringa" ønskes strøket
- Side 2, siste ord: ordet "virkemidler" ønskes endret til "inntekt"